

SÖKANDE

SCA Graphic Sundsvall Aktiebolag, 556093-6733
Box 846
851 23 Sundsvall

[REDACTED]
Kungsgatan 44
111 35 Stockholm

SAKEN

Tillstånd till fortsatt och ändrad produktion vid SCA Ortviken, Sundsvalls kommun, nu fråga om tillåtlighet och tillstånd till vissa byggnadsarbeten.

Avrinningsområde: 40/41 N: 6920154 E: 621941 (SWEREF 99)
AnläggningsID: 21459

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen, som finner att den ansökta verksamheten är tillätlig, meddelar med stöd av 22 kap. 26 § första och andra stycket miljöbalken SCA Graphic Sundsvall Aktiebolag tillstånd att vid bolagets anläggningar i Ortviken i Sundsvall utföra följande åtgärder:

- uppföra ny byggnad för torkning, emballering och utlastning av CTMP
- uppföra nya silos för lagring av flis, samt
- ombyggnad av befintlig TMP-fabrik,

allt inklusive grundläggning och nödvändiga schaktningsarbeten för nya produktionslokaler och installation av avlopp, elektricitet, vatten, värme m.m. men exklusive reningsanordningar eller utformning av processteknik som kan påverka den slutliga prövningen.

Åtgärderna ska utföras i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget beskrivit i ansökningshandlingarna och i övrigt uppgett eller åtagit sig i målet.

Under byggnadstiden får buller från byggnads- och anläggningsarbeten uppgå till de nivåer som gäller enligt Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15).

Med stöd av 22 kap. 28 § miljöbalken förordnar mark- och miljödomstolen att tillståndet får tas i anspråk även om denna dom inte har fått laga kraft.

BAKGRUND

SCA Graphic Sundsvall AB (Bolaget) överväger att ändra produktionen vid SCA Ortviken för att möjliggöra produktion av avsalumassa, för närvarande främst i form av kemiskt förbehandlad termomekanisk massa (CTMP).

YRKANDEN

- 1) SCA Graphic Sundsvall AB (bolaget) ansöker om tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt och ändrad verksamhet vid SCA Ortviken, Sundsvalls kommun, innefattande
 - a. en produktion av totalt högst 850 000 ton färdiga produkter (papper och avsalumassa) per år baserad på en massaproduktion om 750 000 ton per år,
 - b. hamnverksamhet, samt
 - c. uppförande och drift av anläggningar för den samlade verksamheten.

- 2) Bolaget yrkar att mark- och miljödomstolen jämlikt 22 kap. 26 § miljöbalken i särskild dom avgör frågan om den ändrade verksamhetens tillåtlighet och
 - i första hand meddelar tillstånd till de byggnads- och anläggningsarbeten (inklusive avlopp, elektricitet, vatten, värme m.m.) som behöver göras för att produktionen ska kunna ändras enligt ansökan.

Yrkandet omfattar inte tillstånd till arbeten som gäller reningsanordningar eller utformning av processteknik som kan påverka den slutliga prövningen.

- i andra hand meddelar tillstånd till
 - uppförande av ny byggnad för torkning, emballering och utlastning av CTMP
 - uppförande av nya silos för lagring av flis, samt
 - ombyggnad av befintlig TMP-fabrik,

allt inklusive grundläggning och nödvändiga schaktningsarbeten för nya produktionslokaler och installation av avlopp, elektricitet, vatten, värme m.m. men exklusive reningsanordningar eller utformning av process-teknik som kan påverka den slutliga prövningen.

- 3) Bolaget yrkar vidare, inför prövningen av drifttillståndet:
- a) att igångsättningstiden för de med ansökan avsedda miljöfarliga verksamheterna bestäms till tio år från det att tillståndsdomen har vunnit laga kraft,
 - b) att mark- och miljödomstolen förordnar att blivande tillstånd (byggnadstillstånd och produktionstillstånd) får tas i anspråk även om domen inte har vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande),
 - c) att slutliga villkor och prövotidsförordnanden m.m. föreskrivs i enlighet med de förslag som redovisas, samt
 - d) att den till ansökan fogade miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.

ANSÖKAN

Om ansökan och skälen för byggnadstillstånd

Denna tillståndsansökan föranleds av att bolaget överväger att ändra produktionen vid SCA Ortviken för att möjliggöra produktion av avsalumassa, för närvarande främst i form av kemiskt förbehandlad termomekanisk massa (CTMP).

Gällande tillstånd (dåvarande Miljödomstolens deldom 2005-01-27, mål M 3058-04) medger en pappersproduktion om 1 300 000 ton per år och en årlig produktion av termomekanisk massa (TMP) om 720 000 ton. Dessa produktionsnivåer förutsätter installation av en ny pappersmaskin. Marknadsförutsättningarna är emellertid numera sådana att det inte är aktuellt att investera i en ny pappersmaskin. Det är istället mer lämpligt att förändra en av TMP-linjerna vid SCA Ortviken för att möjliggöra tillverkning av CTMP-massa för avsalu. För detta ändamål behövs vissa förändringar i en av de befintliga TMP-linjerna samt uppförande och drift av flingtork m.m. Denna ansökan omfattar två alternativa scenarier där det ena förutsätter

ovan nämnda investeringar medan det andra i huvudsak motsvarar den situation som i dag råder vid SCA Ortviken. Alternativen kan sammanfattas enligt följande.

- Om den ovan angivna investeringen genomförs, kommer en av de befintliga pappersmaskinerna att tas ur drift och dess pappersproduktion att ersättas med avsalumassa. Detta scenario, som benämns alternativ 1 i ansökningshandlingarna, innebär också att CTMP-produktionen vid SCA Östrand kommer att upphöra.
- Om investeringen inte kommer till stånd, kommer bolagets verksamhet att fortsätta bedrivas på i huvudsak samma sätt som i dag. Detta scenario benämns alternativ 2 i ansökningshandlingarna. Alternativ 2 är likvärdigt med nollalternativet, dvs fullt kapacitetsutnyttjande av befintlig utrustning.

I alternativ 1, där en del av pappersproduktionen ersätts med produktion av avsalumassa, uppgår den totala produktionsvolymen till 850 000 ton per år, varav en del (i storleksordningen 550 000 ton) utgörs av papper och en del (i storleksordningen 300 000 ton) utgörs av avsalumassa. Den totala massaproduktionen uppgår i detta alternativ till högst 750 000 ton per år, varav en del används för papperstillverkning och en del går till avsalu.

I alternativ 2 produceras ingen avsalumassa och pappersproduktionen bedöms kunna uppgå till ca 830 000 ton per år. I detta scenario är massaproduktionen mindre än i alternativ 1 (i storleksordningen 570 000 ton).

Syftet med de ändringar som aktualiseras i alternativ 1 är att möta den nuvarande efterfrågan av avsalumassa, särskilt CTMP. På grund av en allt ökande konkurrens måste investeringen hanteras mycket skyndsamt. För att kunna möta marknadens efterfrågan av CTMP-massa behöver den ändrade massalinjen kunna tas i drift under 2021. Denna tidsplan kräver att mark- och konstruktionsarbeten kan påbörjas i maj 2020. Det är således av största vikt att ett verkställbart tillstånd kan föreligga senast vid denna tidpunkt.

De planerade ändringarnas snara genomförande är mycket angeläget. Om tidplanen inte kan hållas, kan investeringen komma att utebli. Vilket skulle vara olyckligt då de förestående investeringarna ger verksamheten vid SCA Ortviken möjlighet till en långsiktigt hållbar utveckling.

Verksamheten har redan i dag en hög miljöprestanda, något som inte kommer att förändras till det sämre genom de planerade investeringarna. Som exempel kan anges att redan den pågående förprojektering inkluderar utredning av nödvändiga åtgärder för att kunna hantera en ökad COD-belastning på bolagets reningsanläggning. Som framgår av miljökonsekvensbeskrivningen kommer den planerade produktionsökningen vidare inte att medföra att någon miljö kvalitetsnorm överskrids eller äventyra uppnående av gällande normer. Det torde enligt bolagets mening inte kunna sättas i fråga att den begränsade ändring det här är fråga om är tillåtlig.

Bolaget har vid samrådet särskilt betonat vikten av att remissmyndigheter och andra lämnar synpunkter på vad bolaget bör belysa närmare i ansökan och MKB. Bolaget har så långt möjligt följt de uppmaningar som inkommit. Ansökan bör därför kunna kungöras omedelbart varvid berörda remissmyndigheter kan föreläggas att yttra sig över den ansökta verksamhetens tillåtlighet, bolagets yrkande om byggnadstillstånd samt behov av eventuella kompletteringar för den fortsatta villkorsdiskussionen. Byggnadstillstånd kan därefter meddelas utan föregående huvudförhandling. Det är av avgörande betydelse för bolaget att markarbeten kan komma igång under kommande barmarkssäsong.

Bolaget hänvisar vidare till skälen för dåvarande Miljööverdomstolens dom 2003-10-13, mål M 9421-02, rörande Skandinaviska Raffinader AB Scanraff i Lysekil där det bl.a. anges att tillståndsmyndigheten vid en tillåtlighetsprövning enligt 22 kap. 26 § miljöbalken ska pröva vilka anläggnings- eller byggnadsåtgärder som bör få vidtas och precisera dessa i tillståndet. Arbetena får enligt Miljööverdomstolen inte omfatta reningsanordningar eller processteknik som kan påverka den slutliga

prövningen. Bolaget har därför begränsat yrkandet om byggnadstillstånd i enlighet härmed.

Sammantaget finns det enligt bolagets mening överväldigande skäl för att avgöra frågan om den ändrade verksamhetens tillåtlighet i särskild dom och meddela byggnadstillstånd enligt bolagets yrkande 2.

Ansökt verksamhet

Inledning

CTMP-massa tillverkas genom en process som är i huvudsak densamma som den som används vid tillverkning av TMP-massa. Båda massatyperna utgör mekanisk massa där friläggning av fibrerna sker i raffinörer. Vid tillverkning av CTMP-massa används dock kemikalier som en del i friläggningen. CTMP-massa kan produceras i en av de befintliga TMP-linjerna med några mindre förändringar. Härutöver behövs viss kompletterande vedhantering, flingtorkningsutrustning och utrustning för balning av massa. Alternativ 2 medför inte några förändringar jämfört med nuvarande förhållanden.

Ved- och flishantering

Vid tillverkning av CTMP-massa används inte endast gran som i SCA Ortvikens TMP-process. Det kommer därför att behövas ytterligare flislager för tall- och lövmassaved. Vid ansökt verksamhet planeras för ökat intag av flis som råvara. Befintlig renseriutrustning bedöms kunna hantera barknings- och flisningsbehovet. Det kommer dock att behövas en ombyggnad av flisförsörjningssystemet vad avser lagringsvolymerna för lövvedsflis, nya av- och pålastningsstationer för leverans av flis samt en ny flistvätt och flissilo för matning till CTMP-linjen.

Massatillverkning

På samma sätt som i TMP-produktionen behöver flisen från vedhanteringen först tvättas i en flistvätt. I CTMP-linjen behandlas därefter flisen med återvunnen raffinörånga i ett s.k. basnings-kärl följt av en kemikaliebehandling med natriumbisulfit (Na_2SO_3), natriumsilikat (Na_2SiO_3) och natriumhydroxid (NaOH) under hög

temperatur i ett impregneringskärl för att mjukgöra flisbitarna och därmed underlätta den efterkommande behandlingen i raffinörerna. Ett nytt flisförsörjningssystem med silo, flistvätt och utjämningsficka kommer således att kopplas till den nya impregnatoren.

Natriumhydroxid och natriumsilikat används redan i den befintliga blekningsprocessen, vilket innebär att enbart lagring och hantering av natriumbisulfit (Na_2SO_3) tillkommer vid ansökt verksamhet. Raffinering, förblekning, blekning och lagring sker på samma sätt som vid TMP-produktion, men viss utrustning behöver byggas om för att anpassas till CTMP-produktionen.

Flingtorkning och balning

Vid tillverkning av avsalumassa behövs fluffer, flingtork och balpress. Den blekta massan pressas i avvattningspressar, fluffas och torkas sedan genom flingtorkning i flera torksteg. Efter flingtorkning formas massan vidare till balar i parallellkopplade plattpressar, varefter massan förs vidare till balpress, emballering och utlastning.

Utrustning för avvattning, torkning, balning och utlastning kommer att placeras i en ny, för ändamålet uppförd byggnad.

Avloppsvattenrening

Vid produktion av CTMP-massa bryts träfibrerna ner något mer än vid produktion av TMP-massa. Vedutbytet är därför något lägre än vid produktion av TMP-massa, vilket innebär att utsläppet av vedrester (COD) blir högre. Lövvedsflis medför vidare ett högre specifikt COD-utsläpp än barrflis. Den ökade COD-belastningen innebär att reningen behöver kompletteras för att bibehålla den nuvarande avskiljningsgraden. I ett första steg bedöms det lämpligt att installera en anläggning för mikroflotation eller annat likvärdigt reningssteg för delströmmen från CTMP-linjen. Vidare kommer det biologiska försteget att uppgraderas med fler bärare och bärare i fler steg än i dag. Härutöver övervägs ökad syresättningskapacitet genom komplettering av luftarsystem och blåsmaskiner samt åtgärder för att hantera en

ökad mängd bioslam. Vidare krävs en generell anpassning av övriga system såsom kemikaliedosering, slampumpning m.m.

Alternativ 2 — Produktion i enlighet med befintlig verksamhet

I alternativ 2 tillverkas inte avsalumassa vid SCA Ortviken och produktionen i nuvarande pappersmaskiner fortsätter. Alternativ 2 innebär således inga förändringar i förhållande till nuvarande verksamhet vid fullt kapacitetsnyttjande.

Miljökonsekvenser

Allmänt

En utförlig utredning och beskrivning av miljökonsekvenserna av den ansökta verksamheten bifogas i miljökonsekvensbeskrivningen. Efter skriftväxling har Bolaget kompletterat miljökonsekvensbeskrivningen.

I miljökonsekvensbeskrivningen jämförs miljökonsekvenserna i nollalternativet med konsekvenserna i de ansökta alternativen. Eftersom gällande tillstånd inte kommer att utnyttjas fullt ut definieras nollalternativet som fullt kapacitetsutnyttjande av befintlig utrustning, vilket motsvarar en årlig produktion om ca 830 000 ton papper och ca 570 000 ton TMP (dvs. en produktionsnivå som motsvarar ansökt alternativ 2).

Tillkommande processer är tydligt kopplade till befintlig massaproduktion vid SCA Ortviken. Med anledning härav har en alternativ lokalisering inte bedömts vara möjlig. Nuvarande lokalisering bedöms uppfylla såväl miljömässiga som produktions- och drifttekniska krav.

Utsläpp till vatten

Dag- och kylvatten

Huvuddelen av allt dag- och kylvatten från verksamhetsområdet leds via mindre oljeavskiljare till ett huvudavlopp där det passerar en lamelloljeavskiljare innan det leds vidare till recipienten. Dagvattenavloppet på vedplanen leds till avloppsvattenreningen.

Vissa förbättringsåtgärder har vidtagits på senare tid (t.ex. installation av oljegrop vid vedtrucksparkering och ny olje- och slamavskiljare utanför tvätthallen i den mekaniska verkstaden).

Processavloppsvatten

Processavloppsvattnet renas i en biologisk reningsanläggning i syfte att så långt som möjligt reducera verksamhetens utsläpp av COD. Anläggningen är av typen aktivt slam och består av försedimentering, biologisk rening i flera steg, efter-sedimentering och slutflotation. Det finns även utrustning för avvattning av det slam som produceras vid reningen.

Utsläppen till vatten har förändrats genom åren till följd av processförändringar.

I nollalternativet (och ansökt alternativ 2) respektive ansökt alternativ 1 bedöms utsläppen uppgå till följande.

Parameter	Nollalternativ	Ansökt alternativ 1
COD	16 ton/dygn (5 800 ton/år)	25 ton/dygn (9 050 ton/år)
SÄ (GF/A)	0,2 ton/dygn (63 ton/år)	0,2 ton/dygn (80 ton/år)
P-tot	8 kg/dygn (2 800 kg/år)	8,5 kg/dygn (3 000 kg/år)
N-tot	220 kg/dygn (79 ton/år)	250 kg/dygn (90 ton/år)

Av tabellen framgår att nu gällande provisoriska föreskrifter är i nivå med nollalternativet (och ansökt alternativ 2). Vid ansökt produktion i alternativ 1 bedöms dock utsläppen av framför allt COD öka. Detta beror på att produktion av CTMP-massa ger en ökad COD-belastning på reningsanläggningen. Som har angetts ovan kommer avloppsreningsanläggningen att uppgraderas i syfte att bibehålla dess reningsgrad. När andra träslag än gran introduceras kommer dock variationerna i processen medföra en varierande belastning på reningsanläggningen. Det är därför rimligt att räkna med en något lägre reningsgrad vid ansökta förhållanden (88 i stället för 90 procent). Det bedöms inte vara möjligt att öka reningsgraden

ytterligare, bl.a. på grund av produkternas ökade förädlingsgrad med en högre andel högblekt massa i produktionen.

Den prognosticerade utsläppsökningen är relativt liten i förhållande till den ökade belastningen på reningsanläggningen. Utsläppen av suspenderade ämnen och näringsämnen bedöms i huvudsak öka i proportion till det ökade flödet (från 38 000 till 40 000 m³/dygn). Andelen kväve som inte är biotillgängligt (svärnedbrytbart) bedöms dock öka till följd av att en ökad produktion av blekt massa, vilket medför en ökad användning av komplexbildare.

I en underbilaga till miljökonsekvensbeskrivningen redovisas en utredning beträffande miljökonsekvenserna av utsläpp till vatten från SCA Ortviken. Av utredningen framgår sammanfattningsvis att de ökade utsläppen av COD vid ansökt produktion (alternativ 1) är av liten betydelse i förhållande till den årliga transporten från de vattendrag som mynnar i recipienten och det årliga utbyte som sker med omgivande kustvatten. Utsläppen bedöms inte medföra någon risk för den goda syrestatus som numera råder på bottnarna i Sundsvallsfjärden-Draget. Ansökt produktion bedöms vidare medföra marginella tillskott av metaller från processavloppsvattnet i recipienten. I utredningen konstateras att den ansökta verksamheten inte kommer att försvåra möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormerna för ekologisk eller kemisk ytvattenstatus i berörda vattenförekomster (Alnösundet, Sundsvallsfjärden och Draget).

BAT-slutsatser

För bolagets verksamhet gäller Kommissionens genomförandebeslut 2014/687/EU av den 26 september 2014 om fastställande av BAT-slutsatser för produktion av massa, papper och kartong (I den tekniska beskrivningen redovisas hur utsläppen till vatten från SCA Ortviken förhåller sig till de begränsningsvärden som anges i BAT-slutsatserna (BAT-AEL). Där framgår att BAT-AEL har innehållits under åren 2016-2018 samt att de kommer att innehållas även vid ansökt produktion i båda de ansökta alternativen.

När den biologiska reningsanläggningen har kompletterats på sätt som anges ovan måste anläggningens drift optimeras och resultatet av vidtagna åtgärder utvärderas. Därefter kan vid behov de ytterligare åtgärder som övervägs aktualiseras.

Utsläpp till luft

Inledning

De huvudsakliga källorna till utsläpp till luft är bibränslepannorna (stoff, kväveoxider, svavel och koldioxid) samt torkning av papperet vid LWC-maskinerna (kväveoxider och koldioxid). Utsläpp till luft sker även från interna och externa transporter.

Rökgaserna från varje panna renas i elfilter. Vid panna 3 finns även en cyklon. Inga förändringar planeras i denna del av verksamheten.

Biobränslepannorna omfattas av förordningen (2013:252) om stora förbränningsanläggningar (FSF), vilket innebär att utsläppskontroll sker genom kontinuerlig mätning.

BAT-slutsatser

Det finns också BAT-slutsatser för stora förbränningsanläggningar. Eftersom dessa BAT-slutsatser beslutades efter BAT-slutsatserna för huvudverksamheten (för produktion av massa, papper och kartong) kommer de BAT-AEL som gäller för stora förbränningsanläggningar* att bli tillämpliga på verksamheten vid SCA Ortviken först fyra år efter det att nya BAT-slutsatser beslutas för huvudverksamheten, se 1 kap. 8 § industriutsläppsförordningen (2013:250). En sammanställning av hur verksamhetens utsläpp förhåller sig till BAT-AEL för stora förbränningsanläggningar redovisas i den tekniska beskrivningen.

* Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/1442 av den 31 juli 2017 om fastställande av BAT-slutsatser för stora förbränningsanläggningar, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU.

Stoft m.m.

Stofthalterna i bibränslepannornas rökgaser har minskat väsentligt under den senaste tio årsperioden. Gällande provisoriska föreskrifter innehålls med marginal. Vid ansökt produktion bedöms de totala stoftutsläppen minska något i alternativ 1, från 60 ton per år i nollalternativet till 55 ton per år. Eftersom alternativ 2 motsvarar nollalternativet sker ingen förändring i detta alternativ. Utförd spridningsberäkning visar att gällande miljökvalitetsnormer kommer att innehållas med god marginal vid ansökt produktion.

Enligt 68 § FSF är begränsningsvärdet för stoft för förbränningsanläggningen vid SCA Ortviken 20 mg/m³ normal torr gas som validerat månadsmedelvärde (se 30 § FSF) och 22 mg/m³ som dygnsmedelvärde (41 § FSF). Dessa värden har innehållits under de senaste tre åren utom under ett par dygn i augusti 2017. De faktiska utsläppen ligger dock relativt nära den nivå som gäller enligt FSF. Denna nivå är väsentligt strängare än nu gällande provisoriska föreskrifter. Bolaget anser att begränsningsvärdena i FSF utgör en tillräcklig reglering av den ansökta verksamheten.

Kväveoxider

Utsläppet av kväveoxider som månadsmedelvärde har varierat mellan 43 och 63 mg per MJ bibränsle under senare år. En liten ökning kan förväntas i nollalternativet och de ansökta alternativen på grund av ökad belastning och ökad förbränning av slam. De totala kväveoxidutsläppen bedöms i samtliga alternativ uppgå till ca 310 ton från energipannorna och 15 ton från pappersbrukets gasolanvändning. SCA Ortvikens kväveoxidutsläpp bedöms inte medföra att belastningsgränsen för barrskog överskrids i påverkansområdet. Utförd spridningsberäkning visar att gällande miljökvalitetsnormer kommer att innehållas med god marginal vid ansökt produktion.

Enligt 55 § FSF är begränsningsvärdet för kväveoxider för förbränningsanläggningen vid SCA Ortviken 250 mg/m³ normal torr gas som validerat månadsmedelvärde och 275 mg/m³ som dygnsmedelvärde (41 §). Dessa värden har innehållits

under de senaste tre åren utom under ett dygn i maj 2018. Normalt ligger de faktiska utsläppen väsentligt lägre än den nivå som gäller enligt FSF.

Svavel

Utsläpp av svaveldioxid uppstår i samband med eldning av olja. Bolaget har under lång tid arbetat med att få ner oljeanvändningen. I dag utgör olja vid ångproduktion endast ca 1-3 procent av den totala energiförsörjningen och då som stödbränsle vid behov.

Vid ansökt produktion i alternativ 1 bedöms de totala svaveldioxidutsläppen öka något, från 60 ton per år i nollalternativet till 70 ton per år. Eftersom alternativ 2 motsvarar nollalternativet sker ingen förändring i detta alternativ. Verksamhetens bidrag till försurning bedöms vara litet. Utförd spridningsberäkning visar att gällande miljö kvalitetsnormer kommer att innehållas med god marginal vid ansökt produktion.

Tillåtlighet

2 kap. miljöbalken

Kunskapskravet (2 kap. 2 § miljöbalken)

Kunskapskravet innebär att personal som arbetar med miljöfarlig verksamhet ska ha den kunskap som behövs för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet. Bolaget har långt erfarenhet av och mycket goda kunskaper kring den verksamhet som ansökan avser. Bolagets driftpersonal utbildas fortlöpande i miljö- och teknikfrågor. Utförliga skriftliga rutiner och instruktioner finns för såväl regelbunden uppföljning som onormala driftförhållanden. Bolaget deltar dessutom aktivt i olika branschföreningar inom området och får därigenom fortlöpande information om nya rön i miljöfrågor som rör skogsindustrin. Bolaget anser sig känna väl till de risker som den aktuella verksamheten kan medföra, t.ex. har bolaget certifierade ledningssystem för miljöarbete, energi och kvalitet.

Försiktighetsprincipen samt principen om bästa möjliga teknik (2 kap. 3 § miljöbalken)

De nya anläggningsdelar som erfordras för den ansökta verksamheten kommer att upphandlas så att kravet på bästa möjliga teknik kan uppfyllas. Kravet kommer att följas upp i alla delar.

Bolaget har genomfört ett antal större investeringar som har bidragit till att minska SCA Ortvikens miljöpåverkan och möjliggjort en långsiktig utveckling av bruket i enlighet med principen om bästa möjliga teknik. Planerade investeringar i samband med nu ansökt verksamhet kommer att medföra ytterligare moderniseringar av SCA Ortviken med nya, resurssnåla, energieffektiva och miljöanpassade anläggningar. Frågan om hur den ansökta verksamheten förhåller sig till gällande BAT-slutsatser behandlas i den tekniska beskrivningen. Bolaget gör gällande att kravet på att använda bästa tillgängliga teknik uppfylls i den ansökta verksamheten.

Produktvalsprincipen (2 kap. 4 § miljöbalken)

Bolaget arbetar kontinuerligt med att byta ut hälso- och miljöpåverkande kemiska produkter mot andra som är mindre hälso- och miljöpåverkande. Produktvalsprincipen måste anses vara väl tillgodosedd i bolagets verksamhet.

Hushållnings- och kretsloppsprincipen (2 kap. 5 § miljöbalken)

Miljöbalkens hushållningsprincip innebär att lösningar som minimerar förbrukningen av ändliga resurser och gynnar återvinning ska prioriteras. Bolaget bidrar till hushållningen genom att minska förbrukningen av energi och råvaror i förhållande till producerad mängd produkt och optimera avfallshantering och återvinning.

Val av plats (2 kap. 6 § miljöbalken)

Verksamheten vid SCA Ortviken har varit föremål för lokaliseringsprövning enligt miljöbalken och äldre lagstiftning vid ett flertal tillfällen. Eftersom den ansökta verksamheten kommer att integreras i den befintliga verksamheten, bör alternativa lokaliseringar utanför industriområdet inte kunna aktualiseras. Samtliga tänkbara

lokaliseringsalternativ inom verksamhetsområdet är vidare mindre bra än det ansökta alternativet från miljösynpunkt.

Enligt 2 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken får tillstånd inte ges i strid med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900). Planerad verksamhet är förenlig med gällande planeringsförutsättningar.

Skälighetsregeln (2 kap. 7 § miljöbalken)

Bolagets överväganden och förslag i fråga om skyddsåtgärder och försiktighetsmått m.m. har skett och kommer att ske mot bakgrund av skälighetsregeln i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Tillämpliga bestämmelser om miljökvalitetsnormer för halter i utomhusluft av kvävedioxid, svaveldioxid, kolmonoxid, bly, partiklar (PM10) och ozon finns i luftkvalitetsförordningen (2010:477). Miljökvalitetsnormer för vatten regleras i förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön och Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten. Ingen miljökvalitetsnorm kommer att överträdas på grund av den ansökta verksamheten.

16 kap. miljöbalken

Tidsbegränsning av tillståndet (16 kap. 2 § miljöbalken)

Det saknas enligt bolagets mening skäl att tidsbegränsa det blivande tillståndet.

Tidigare misskötsel (16 kap. 6 § miljöbalken)

Enligt 16 kap. 6 § miljöbalken kan tidigare dokumenterad misskötsel av allvarligt slag påverka förutsättningarna för att meddela tillstånd. Bolaget gör gällande att det inte föreligger omständigheter som avses i bestämmelsen.

Samråd

Ansökan har föregåtts av ett samrådsförfarande enligt 6 kap. miljöbalken. Vad som har framkommit vid samråden har beaktats vid utformningen av verksamheten, upprättandet av miljökonsekvensbeskrivningen och denna ansökan.

Tidsplan m.m.

Som har utvecklats under rubriken *Om ansökan och skälen för byggnadstillstånd* ovan har bolaget för avsikt att påbörja verksamheten så snart som möjligt. Skäl för verkställighetsförordnande föreligger således och bolaget får även hemställa om en skyndsam handläggning.

Erfarenhetsmässigt kan den ekonomiska utvecklingen påverka tidsplanen, varför bolaget begär en igångsättningstid för den tillkommande miljöfarliga verksamheten om tio år.

INKOMNA YTTRANDE AVSEENDE FRÅGOR SOM GÄLLER TILLÅTLIGHET OCH BYGGNADSTILLSTÅND

Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, Trafikverket och Transportstyrelsen avstår från att yttra sig.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har inget att erinra mot att tillstånd medges.

Miljönämnden, Sundsvalls kommun har inget att erinra mot att tillstånd medges men lämnar följande synpunkter med koppling till tillåtlighet.

Flytt av verksamhet från Timrå till Sundsvall

Bolaget ansöker om att få ändra produktionen till att även omfatta CTMP-massa. Avsikten är att flytta produktionen av CTMP från Östrands massafabrik i Timrå till Ortviken i Sundsvalls kommun. Vid Östrand får maximalt 100 000 ton CTMP-massa produceras. I och med att Bolaget nu ansöker om att få producera 300 000 ton vid Ortviken förändras utsläppssituationen.

Miljönämnden anser att Bolaget bör redovisa hur utsläppssituationen kommer att förändras totalt sett i de vattenförekomster som påverkas av de planerade förändringarna. Bolaget fokuserar enbart på att redovisa hur förändringarna kommer att påverka utsläppen vid Ortviken.

Alternativ 1 innebär ökade utsläpp till recipienten av framför allt COD, 25 ton/dygn jämfört med 16 ton/dygn i alternativ 2. Det är framför allt produktionen av CTMP-massa som höjer utsläppen av COD. Det vore därför belysande att redovisa hur totalutsläppen ändras vid nu föreslagen produktionsändring. Att behålla CTMP-produktionen vid Östrand kan också ses som ett nollalternativ.

Länsstyrelsen

Tillåtlighet

Länsstyrelsen har i ett yttrande 2020-03-05 uttryckt tveksamhet i frågan om att tillstyrka Bolagets yrkande som innebär att mark- och miljödomstolen jämlikt 22 kap. 26 § miljöbalken i särskild dom ska avgöra frågan om den ändrade verksamhetens tillåtlighet och meddela tillstånd till vissa byggnads- och anläggningsarbeten. Länsstyrelsen har framhållit att Bolaget i den delen behöver komplettera sin ansökan.

Ansökan omfattar brister dels vad gäller underlag för bedömning av om recipienten tål ytterligare påverkan och dels vad gäller att säkerställa att relevanta villkor kan fastställas för verksamheten.

Länsstyrelsen hänvisar till Miljööverdomstolens uttalanden att när en verksamhet i särskild dom beslutats vara tillåtlig, innebär det att sökanden kommer att få tillstånd till den sökta verksamheten med den lokalisering och den huvudsakliga processutformning och kapacitet som sökanden angivit (MÖD 2008:40). En tillåtlighetsdom innebär därför att den efterföljande tillståndsprövningen väsentligen begränsas. En tillåtlighetsprövning kan inte göras mindre omfattande i fråga om verksamhetens miljöpåverkan än när verksamheten tillståndsprövas (MÖD 2003:95).

Statusklassning och miljö kvalitetsnormer

Enligt länsstyrelsen förelåg behov av kompletteringar avseende uppgifter om utsläppsmängder och kompletterande bedömning i förhållande till gällande miljö kvalitetsnormer för vatten.

Länsstyrelsens ställningstagande

Efter bolagets kompletteringar har länsstyrelsen, i samband med muntlig förberedelse, tillstyrkt bolagets yrkande avseende tillåtlighet och tillstånd till de byggnads- och anläggningsarbeten som preciserats i ansökan och som behöver genomföras för att produktionen ska kunna ändras enligt ansökan.

BOLAGETS BEMÖTANDE AVSEENDE FRÅGOR SOM GÄLLER TILLÅTLIGHET OCH BYGGNADSTILLSTÅND

Tillåtlighet

Bolagets ansökan avser i huvudsak en befintlig verksamhet som omfattas av ett tillstånd enligt miljöbalken. De förändringar som planeras är jämförelsevis begränsade.

Den ändrade verksamhetens miljöpåverkan kommer i allt väsentligt att vara densamma som i dag. Ett undantag är att utsläppen till vatten kommer att öka vid ansökt alternativ 1 (CTMP-tillverkning). Detta har beskrivits i detalj i ansökningshandlingarna tillsammans med de skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått i övrigt som enligt bolagets mening är lämpliga för att förebygga, hindra och motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Den föreslagna kravnivån är förenlig med gällande BAT-slutsatser och tillämpliga generella föreskrifter. För att minimera påverkan av de ökade utsläppen till vatten i alternativ 1 har bolaget föreslagit en provotid så att avloppsvattenreningen kan optimeras för den ändrade verksamhetens och recipientens behov. Bolaget har härvid föreslagit konkreta utsläppsreducerande åtgärder.

Det är i samtliga avseenden tekniskt möjligt att ställa strängare krav på skyddsåtgärder och försiktighetsmått än vad bolaget har föreslagit i ansökan, om mark- och miljödomstolen skulle anse att det föreligger ett sådant behov. Hur villkoren slutligen utformas är en kostnadsfråga som avgörs vid en rimlighetsavvägning enligt 2 kap. 7 § miljöbalken. Dessa frågor är inte tillåtlighetsfrågor utan frågor som bör hanteras inom ramen för den fortsatta villkorsdiskussionen.

Frågan om hur verksamheten påverkar möjligheten att innehålla gällande miljö- kvalitetsnormer har emellertid getts en särskild ställning enligt 2 kap. 7 § och 5 kap. När det gäller miljökvalitetsnormerna för luft finns det inget som tyder på att ansökt verksamhet kommer att påverka möjligheterna att innehålla normerna. Även när det gäller miljökvalitetsnormerna för ekologisk och kemisk ytvattenstatus har bolaget redovisat underlag som visar att de ökade utsläppen av COD vid ansökt produktion (alternativ 1) är av liten betydelse i förhållande till den årliga transporten från de vattendrag som mynnar i recipienten och det årliga utbyte som sker med omgivande kustvatten samt att utsläppen inte bedöms medföra någon risk för den goda syrestatus som numera råder på bottnarna i Sundsvallsfjärden-Draget. Ansökt produktion har vidare bedömts medföra marginella tillskott av metaller från processavloppsvattnet i recipienten. Den ansökta verksamheten har således inte bedömts försvåra möjligheten att innehålla gällande miljökvalitetsnormer i berörda vattenförekomster (Alnösundet, Sundsvallsfjärden och Draget). Med hänsyn till länsstyrelsens synpunkter har bolaget dock gett IVL Svenska Miljöinstitutet i uppdrag att utveckla den bedömning som redovisas i ansökningshandlingarna.

Byggnads- och anläggningsarbeten

Planerade arbeten

Länsstyrelsen anser att bolaget ska komplettera ansöka med uppgifter om vilka byggnads- och anläggningsarbeten som kommer att genomföras om byggnadstillstånd meddelas.

Det är riktigt som länsstyrelsen anger att det av praxis framgår att ett byggnadstillstånd ska precisera vilka arbeten som får utföras. Orsaken till detta är en strävan att förhindra att arbeten utförs på ett sätt som föregriper villkorsdiskussionen. Detta följer av MÖD 2003:95.

Eftersom det ofta är många olika arbeten som behöver utföras är det vanligt att byggnadstillstånd i stället utformas så att det anges vilka arbeten som inte får utföras, i stället för att alla arbeten som ska utföras räknas upp. Det är mot ovanstående bakgrund som bolaget har utformat yrkandet om byggnadstillstånd så att det inte omfattar tillstånd till arbeten som gäller reningsanordningar eller utformning av processteknik som kan påverka den slutliga prövningen. Bolaget anser att det är en mer lämplig avgränsning än ett tillstånd som anger vilka byggnader och anläggningar som får uppföras. Om mark- och miljödomstolen skulle vara av en annan uppfattning, kan bolaget dock godta att det föreskrivs att tillståndet omfattar följande.

- Uppförande av ny byggnad för torkning, emballering och utlastning av CTMP,
- uppförande av nya silos för lagring av flis, samt
- ombyggnad av befintlig TMP-fabrik,

allt inklusive grundläggning och nödvändiga schaktningsarbeten för nya produktionslokaler och installation av avlopp, elektricitet, vatten, värme m.m. men exklusive reningsanordningar eller utformning av processteknik som kan påverka den slutliga prövningen.

Statusklassning och miljökvalitetsnormer

Med hänvisning till miljökonsekvensbeskrivningen och kompletterande utredningar vidhåller bolaget att utförda utredningar visar att den ansökta verksamheten inte kommer att försvåra möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormerna för ekologisk eller kemisk ytvattenstatus i berörda vattenförekoster (Alnösundet, Sundsvallsfjärden och Draget). Något tillåtlighetshinder föreligger således inte och tillstånd till byggnadsarbeten enligt bolagets yrkanden bör därför meddelas. Som har angetts

ovan är det vidare tekniskt möjligt att ytterligare reducera den ansökta verksamhetens omgivningspåverkan om så bedöms vara erforderligt och rimligt. Denna fråga kan hanteras inom ramen för den fortsatta villkorsdiskussionen.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen bedömer inledningsvis att den miljökonsekvensbeskrivning som har getts in i målet är tillräcklig för att bedöma de delar av ansökan som behöver prövas för att avgöra frågan om verksamhetens tillåtlighet och pröva om tillstånd kan meddelas för de nu ansökta byggnads- och anläggningsåtgärderna.

Frågan som nu ska prövas är om verksamheten är tillätlig och om en byggnadsdom kan meddelas i enlighet med vad som anges i 22 kap. 26 § andra stycket miljöbalken.

Tillåtlighet

Bolaget har visat att de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken är uppfyllda.

Tillåtligheten av ansökan enligt alternativ 1 är också avhängigt av att miljöpåverkan kan hållas inom det tillätligas gränser. Det innebär att ansökt verksamhet bl.a. inte får medföra betydande miljöpåverkan på skyddade områden och inte leda till att miljökvalitetsnormer överskrids. Den prövning som nu ska göras ska således klargöra huruvida den ansökta verksamheten kan utformas så att den, med begränsningar och försiktighetsmått inom ramen för vad som är skäligt (2 kap. 7 § miljöbalken) inte kommer att medföra sådan påverkan. För nu aktuell prövning bör i dessa avseenden framför allt påverkan på närsalt- och syreförhållandena i närliggande vattenförekomster (Sundsvallsfjärden, Alnösundet och Draget), och då i synnerhet verksamhetens betydelse för att inte dessa försämras, föranleda särskilda överväganden, vilka följer nedan.

Skyddade områden

I fråga om påverkan på närliggande riksintressen och andra skyddade områden bedömer mark- och miljödomstolen att det inte föreligger risk för störningar eller påverkan på något av dessa områden.

Miljö kvalitetsnormer

Luft

Spridningsberäkning har genomförts av utsläpp till luft från Bolagets verksamhet för att bedöma påverkan på luftkvaliteten i Sundsvall och om miljö kvalitetsnormerna innehålls. Resultatet visar att Bolagets verksamhet i mindre grad påverkar omgivningsförhållandena. Miljö kvalitetsnormerna för omgivningsluft avseende kvävedioxid, svaveldioxid och partiklar bedöms kunna innehållas med god marginal även vid ansökt produktion.

Vatten

Vid ansökt produktion förväntas utsläpp av framförallt syreförbrukande ämnen, COD, att öka. Länsstyrelsen har uttryckt tveksamhet till den redovisning som gjorts beträffande påverkan på recipienten och det underlag som ligger till grund för bedömningen att den ansökta verksamheten är tillåtlig med hänsyn till miljö kvalitetsnormerna. Efter bolagets komplettering och i samband med den muntliga förberedelsen uppger länsstyrelsen, trots det som anförts tidigare, att den ansökta ändringen inte kommer att äventyra uppnåendet av miljö kvalitetsnormerna för berörda vattenförekomster.

Domstolen gör i sammanhanget följande bedömningar. Vid sin bedömning av verksamhetens påverkan på recipienten har Bolaget anlitat IVL Svenska Miljöinstitutet AB som också, efter länsstyrelsens önskemål, har kompletterat underlaget. Av genomförda utredningar och vad som även framgick under den muntliga förberedelsen bygger dock delar av bedömningsunderlaget, i synnerhet när det gäller frågan om utsläpp och konsekvenser av utsläpp av metaller, på äldre data som innebär vissa osäkerheter som också till viss del försvårar utvärderingen. Vid bedömningen av belastningen på recipienten påverkas resultatet av flera

utsläppskällor och inte minst den naturliga tillförseln från omgivande hav och vattendrag. Det framgår dock tydligt att Bolagets utsläpp av exempelvis syreförbrukande ämnen, COD och BOD₇, minskat i betydande grad under senare decennier och från 1990-talet ligger utsläppen på en stabil, förhållandevis låg nivå, trots att produktionen succesivt ökat. Utsläppsminskningarna generellt från punktkällor i området har medfört förbättrade och mer stabila och goda syreförhållanden i recipienten. Motsvarande förbättringar har också påvisats vad gäller näringsstatus. Miljökvalitetsnormen för vattenförekomsten Sundsvallsfjärden är måttlig ekologisk status 2027. För vattenförekomsterna Alnösundet och Draget är normen god ekologisk status 2027. I den senaste statusklassningen har vattenmyndigheten klassificerat den ekologiska statusen i de tre vattenförekomsterna till måttlig status. I underlaget i de utredningar som Bolaget presenterat finns det, enligt mark- och miljödomstolens bedömning, inte skäl att befara att den ansökta verksamhetens tillskott av näringsämnen och syretärande substans kommer att försämra någon av kvalitetsfaktorerna från nuvarande klassning måttlig till otillfredsställande. Inte heller bedöms Bolagets verksamhet äventyra möjligheterna att uppnå fastställd miljökvalitetsnorm. I det sammanhanget ska hänsyn tas till möjligheten att vidta ytterligare skyddsåtgärder. I det nu aktuella fallet har Bolaget åtagit sig att vidta vissa ytterligare skyddsåtgärder för behandling av processavloppsvatten för att hantera en ökad belastning av COD på reningsanläggningen. Bolaget har även öppnat för ytterligare utredningar om utsläppsbegränsningar av dessa ämnen i samband med en kommande villkorsdiskussion.

När det gäller metaller har länsstyrelsen framfört att berörda vattenförekomster har förhöjd belastning av metaller och då främst zink och arsenik. Bolaget har i enlighet med länsstyrelsens önskemål kompletterat underlaget. Av redovisningen framgår att skogsindustriella metallutsläpp har undersökts sedan 1990-talet. Slutsatsen från utredningarna är att metallerna från skogsindustrin härrör från vedens innehåll av metaller, vilket i sin tur beror på trädens växtplats och deposition från luften. Metallerna från skogsindustriella utsläpp har, i de utredningar som bolaget hänvisar till, bedömts ha en relativt låg biotillgänglighet. Det finns, enligt utredningarna, inga indikationer på att dagens utsläpp av metaller från massproduktion ger

upphov till oönskade miljöeffekter i form av påverkan på, eller ett generellt ökat upptag av metaller i organismer.

Domstolen delar Bolagets bedömning avseende metallutsläpp från skogsindustrin och specifikt från Bolagets verksamhet och dess påverkan på recipienten. Mark- och miljödomstolen gör sammantaget bedömningen att miljökvalitetsnormen för vatten i berörda vattenförekomster inte medför något hinder mot att ansökan kan godtas.

BAT-slutsatser

Sedan industriutsläppsförordningen (2013:250) trädde i kraft ska tillståndsprövningen omfatta en bedömning av om verksamheten utformats och drivs i överensstämmelse med de BAT-slutsatser (teknikslutsatser och BAT-utsläppsgränsvärden) som anges i industriutsläppsförordningen för verksamheter som omfattas av slutsatser i 2 kap. i samma förordning.

Domstolen finner att Bolaget har visat att det i sin verksamhet såsom den har beskrivits i ansökan och i övrigt i målet kommer att kunna uppfylla vad som, i enlighet med EU:s industriutsläppsdirektiv, föreskrivs beträffande BAT-slutsatser för produktion av massa, papper och kartong.

Tillåtlighet

Det finns alltså skäl att sammanfattningsvis uttala att Bolaget har visat att den ansökta verksamheten är tillåtlig i den mening som följer av 22 kap. 26 § andra stycket miljöbalken.

Tillstånd till byggnads- och anläggningsarbeten

Den planerade förändringen enligt ansökan och yrkanden om byggnadstillstånd omfattar vissa tillkommande byggnadsarbeten. Domstolen bedömer att det framstår som angeläget för Bolaget att inleda byggnationen av de byggnader m.m. som behövs för att ändra produktionen. Det finns därför förutsättningar för att ge en byggnadsdom i enlighet med 22 kap. 26 § andra stycket miljöbalken. Bolaget har i sitt förstahandsyrkande inte i detalj preciserat vilka byggnads- och anläggnings-

arbeten som behöver göras för att produktionen ska kunna ändras på sätt som beskrivs i ansökan. Av ansökan framgår att vissa nya byggnader kommer att uppföras. Det handlar dels om byggnad för torkning, emballering och utlastning av CTMP och dels nya silos för lagring av flis. Byggnaderna planeras att uppföras inom industriområdets södra del. Dessutom kommer viss ombyggnad att genomföras i vedhantering och befintlig TMP-linje. Yrkandet omfattar inte tillstånd till arbeten som gäller reningsanordningar eller utformning av processteknik som kan påverka den slutliga prövningen. Länsstyrelsen anser, med hänvisning till Mark- och miljööverdomstolens avgörande MÖD 2003:95, att det i en byggnadsdom bör preciseras vilka anläggnings- eller byggnadsåtgärder som bör få vidtas. Mark- och miljödomstolen har förståelse för Bolagets inställning att det inte är rimligt att i detalj precisera samtliga byggnadsåtgärder i en byggnadsdom. Det finns dock skäl för att, med den detaljeringsgrad som framgår av Bolagets andrahandsyrkande, i domen precisera vilka anläggningsdelar och byggnadsåtgärder som tillståndet huvudsakligen avser.

För byggnadstillståndet gäller de villkor och åtaganden som följer av gällande tillstånd. Under byggnadstiden får dock buller från anläggningsverksamheten uppgå till de nivåer som gäller enligt Naturvårdsverkets allmänna råd för byggbuller.

Tillståndet att uppföra nya byggnader m.m. får tas i anspråk utan hinder av att denna dom inte har fått laga kraft.

Sammanfattning

Den ansökta verksamhetens tillåtlighet har inte ifrågasatts av de myndigheter som yttrat sig i målet. Mark- och miljödomstolen har efter att ha gått igenom utredningen i målet kommit fram till att den ansökta verksamheten är tillätlig.

Mark- och miljödomstolen finner vidare att tillkommande anläggningsdelar utgör en mindre och begränsad ändring i förhållande till den befintliga verksamheten på det aktuella industriområdet. Det finns enligt domstolens bedömning inget hinder för att meddela tillstånd till att uppföra de nya byggnader m.m. såsom framgår av domslutet.

Vid den slutliga prövningen av ansökan kommer domstolen att ta ställning till utformningen av tillståndet och de villkor som ska förenas med tillståndet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 1** (MMD-01)

Överklagande senast den 24 juli 2020.

Jonas Manole

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Jonas Manole, ordförande, och tekniska rådet Lars-Gunnar Sjölund samt de särskilda ledamöterna Majlis Bergqvist och Stina Blombäck.

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.